

KUNSZENTMÁRTONI UJSÁG

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.

Megjelenik minden vasárnap. Hirdetéseket fel vesz a kiadóhivatal.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DR. KOVÁCS JÓZSEF
ÜGYVED

SZERKESZTŐSÉG: Kossuth Lajos-utca 1193. szám
Dr. Kovács József ügyvédi irodájában.

KIADÓHIVATAL: Kossuth Lajos-utca 297. szám
Wolf Dezső könyvnyomdája.

A tanítók ügye.

Kunszentmárton, december 10.

Mihelyt e sorok napvilágot látnak, az egész országból és így városunkból és megyénkbelől is a tanítóság a fővárosba utazik fontos ügyeinek megvédésére. Az állami hivatalnokok fizetésének javításával és az e kérdésben tett kormánynyilatkozatokkal a legaktuálisabban lépett homloktérbe a tanítók régi ügye. Már régen úgy volt, hogy «quem due oderunk, paedagógum fecerunt (akit az Istenek gyűlölnék, tanítóvá teszik); de soha nem volt ez jobbsabb, mint ha most mondjuk, ebben a drága, nyomorgó világban, amikor mindenkinek kevés a fizetése, de legkevésbé a tanítónak. Nagyon helyesen, nogyon okosan teszik a tanítók, ha érdekeik mellett erősen és egységesen talpra állanak. Mert itt nem az a helyzet, hogy a tanítóságnak az általános (szerencse, hogy nem titkos) fizetés-jarítás nagy osztogatásából valamit ki kell csikarniok, hanem a tanítóságnak oly nyomorult sorsa van, hogy szintén muszáj akcióba lépnie. A tanítósággal szemben mutatkozó régi szűkkeblűség nemcsak mint kiáltó szociális igazság-

talanság foroghat szóban, hanem kultúr-szempontról is oktalanság. Mert ugyan a kulturának mekkora terjesztését várhatjuk attól, aki nemcsak anyagi gondokkal küzd, hanem valósággal éhez. — Nagyszerű nemzeterosító missziót várunk a tanítóktól és e mellett nyomorogni hagyjuk. Nem tudjuk, hogy mire való az országnak még két egyetem egyszerre, mikor az alsó foku népoktatás, a kultúra fundamentuma, oly végtelenesen mostohán áll.

Szó sincs róla, nem mostani a napi drágasággal előálló bajokról van itt szó. Századok óta, mióta egy-két lélekben nemes, az embernevelésre magát hivatottnak érző ember tanítani kezdett és ezt kenyérkeresetté fejlesztette, — az emberiség rosszul bánt a tanítóval, még ha munkáját értékelte is, nem fizette meg. Sokratesz, Plató luduszai ép úgy felhangzott ez a panasz, mint ahogy az ország éhes tanítói, elpanaszolták bajukat és végre hivatásukhoz mért javadalmazást könyörögtek.

A zokszó, mely Magyarország tanítói egyetemének ajkairól Boldogaszony fogantatása ünnepén elhangzott nagy kérdés, valljon foganatos lesz-e egyáltalában? Megszokhatta a tanítóság, hogy ezek a hangos tiltakozások,

a sajtó meleg elismerése, kormány férfiak vigasztaló, olykor reményt keltő szava az ő nyomoruknak nem vetett véget. Körülbelül 26.000 magyar családot érint súlyosan a kérdés, és ha az egész vonalon nem hallatszanék a tisztviselői karnak fizetésjavítást kérő hangja, — talán több reményt fűzhetnénk a tanítók most felhangzó jaj szavához, de belátjuk magunk is, hogy a követeléseknek ebben a bábeli zűrzavarában a pénzügyi egyensúlyt féltő pénzügyi miniszternek keserves feladata van, mikor Magyarország ki nem fejlesztett állami-élete, no meg aztán az armádia is, a milliók millióit kívánja, nyeli.

Meg vagyunk azonban győződve arról, hogy a hogy van, úgy nem maradhat. Ha egyrészt szeretnők, hogy a jobb elem, kiválóság és lelkeség sorakozzék a tanítói pályára, másrészt meg kell adnunk a pályának tisztességét, az életgondoktól való mentesítést, becsületét a tanítóság régi, — és nem is tuhajtott — kívánságát. A közvélemény mindég lelkesen és szeretettel támogatta a tanítók ügyét és mi ennek a rokonérzésnek vagyunk őszinte tolmácsolója. Szégyen lenne, ha az ország legeldugottabb hangjára, bár legjelentékenyebb sajtó orgánium is ne

Kunszentmárton alapítása.

Verses elbeszélés tíz énekben.

Hiteles feljegyzés nyomán írta: Kiss Jenő.

II.

Másnap jókor reggel, még nem is pitymallott
És már, aki fenn volt lódobogást hallott,
De nem gondolt vele, nem nézte ki jára,
Azt vélte legfeljebb mennek a tanyára.

Hatan gyűltek össze a helység ház előtt,
Hol megszorították jobban a terhelőt,
Hogy a kápás nyereg a lovon jól álljon,
Nehogy leforduljon és így póru-ljárjon.

A szép kápás nyereg nem üresen volt ott,
Csikóbőrös kulacs volt az mi ott lógott,
És teli tarisznya nehezedett rája,
No meg a nyeregben a lovas gazdája.

Radits István uram szép fekete ménen,
— Lelki szememmel most őket szemlélem —
Fehér csillag van a paripája fején,
Büszke magatartás egész tekintetén.

Nagy András uramnak almás-deres lova,
Ezen teszi utját vigyen az bárhova,
Most is ezen jött el s háts paripája,
Nyugodtan áll és csak az indulást várja.

Sóty János uram lova sötét-sárga,
Jó futós, nincsen most a helységben párja.
Nem tud az egy helyben sohasem megállni,
Nem szereti, hogya sokáig kell várni.

De amott ki vágta?! Ott az utca-soron?
Kiss Balázs ősem az hattyu-fehér lovon.
Prüszköl a ló, táncol közben ugrik egyet,
Gyors lába a porból felhőket keverget.

Józsa János uram lova szép sötét pej.
Első és hátulsó jobb lábára kesely.
Farka hosszú s oly nagy majd a földre ér le,
Nem is sok hítja, hogy nem söpör a vége.

És a Gyenes Albert paripája fakó.
Hozzá a községben pár nem található.
Ritka erős jószág, legyen annak karja,
Ki, ha kedve támad — fékezni akarja.

Együtt voltak immár, elindultak végre.
Még a nap nem jött fel akkor a nagy égre,
Mentek-mendégéltek s már jó messze voltak,
Mialatt egymáshoz árva-szót sem szóltak.

Némán hallgatták, hogy a fűrj pitypalattyol,
Érezték boldogság sugárzik ki abból!
Csak, midőn a vén nap fölplisnantott rájuk,
Akkor oldódott fel némaságból szájuk.

Tanakodni kezdtek messze a határon,
Merre vigyen utjuk, mert az volt vagy három.
Mig elhatározták együtt nemsokára,
Először elmennek a sülyi pusztára.

Ott fekszik éppen a szőke Tisza mellett,
De mig oda értek sokat menni kellett,
Jól ki is fáradtak mind ők, mind a jószág,
Mert oly sokat menni nem épen boldogság!

Radits István uram, mikor odaértek
Igy szólt: Veletek én most is egyet értek,
De ne menjünk addig megnézni a pusztát,
Mig meg nem tekintjük a teli tarisznyát.

Letelepedtek hát körben az új földre,
Vették a tarisznyát, mely jól ki volt tömve...
Jóízűen ettek s nagyot ittak rája,
Majd rágyújtottak egy jó pipa-dohányra.

Ugy a földön ülve beszélgettek szépen,
Mig a lovak szerte legeltek a réten,
De az nem sokáig tartott, mert a nyereg
Hátukon volt és rajt' ültek az emberek.

Lassu lépésekkel mentek a lóháton,
Amikor Kiss Balázs — ugymond — Ha jól látom,
Nem nagy pusztá biz' ez, nem is oly szép mint ti
Mondjátok. — Csalódik a szem, ha tekintni.

Mindamellet mégis körüljárták szépen,
Megnézvén határát, földjét, kellőképen,
S jóllehet ott folyt a szőke Tisza árja,
Még sem tetszett nekik Sülyi-pusztá határa.

Egy nap telt el már, hogy itt e pusztán voltak,
Tünt az idő egyre, órák gyorsan folytak,
Észre sem vették, hogy már alkonyra jára,
Szürke homály borul a sülyi-pusztára,

És midőn este lett beszélgetni kezdtek,
Innen sok irányban, sok utat terveztek.
Sok helyről beszéltek s vége az lett ennek,
Hogy másnap Tisza-Pusztára mennek.

a legnagyobb szeretettel írta a magyar tanítószágról. Hiszen, hogy ma mintegy háromezer különféle hírlap, szaklap, folyóirat olvasódik az országban, az tisztán a modern, pályára lelkesen előkészített tanítószágra munkája és örök dicsősége.

Községi közgyűlés.

Kunszentmárton, december 10.

Kunszentmárton község képviselőtestülete 1911 december hó 9-én rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a következő ügyek kerültek tárgyalás alá:

Dósa József plebános.

Régi óhaj volt már Kunszentmártonban, hogy Dósa József plebánosnak a képviselőtestület az egri érsektől apáti vagy préposti címet kérjen. Dósa József 23 éve plebánosa Kunszentmártonnak és ezen idő alatt minden közhasznú intézményben résztvevő, ápolta és növelte a hívők vallásos érzületét. Nagy érdeme plebánosunknak az, hogy templomunk újjáépült. Fărădtságot nem kímélve járt házról-házra, gyűjteni a templomépítésre és a befolyt összegek az ő fáradozásának köszönhetőek. Kunszentmárton község hálóját plebánosa iránt szebben és méltóbban nem is tudná leróni, mintha az apáti címet szerzi meg Dósa Józsefnek. A képviselőtestület egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy kérvénnyel fordul a biboros érsek urhoz, hogy Dósa József plebánosunknak az apáti nagy préposti címet kieszközölni kegyeskedjék.

A vasut ügye.

A képviselőtestület egyhangulag elhatározta, hogy a körösladány—kunszentmártoni vasut tervét helyesli, annak költségeire 60,000 koronát megszavaz és a felveendő kölcsönt évi 3000 koronával fizeti, mindaddig, míg a vasut jóvedelme nem hajt, de kikötötte azt is, hogy az engedélyt csak úgy ruhazza át a vállalkozókra és a 60,000 koronát úgy szavazza meg, ha a vasut építését 3 éven belül megkezdik.

Kiss Kálmán balesete.

Kiss Kálmán polgári köri szolga a községi háza robbanása alkalmával szerencsétlenül járt és bokáját törte. Ezért a községet 996 k. és 10 fillér erejéig beperelte. Később azon ajánlattal lépett a képviselőtestület elé, hogy hajlandó 500 koronával megelégedni. A képviselőtestület, hogy a periek elejét vegye, Kiss Kálmán ajánlatát elfogadta s 500 koronát szavazott meg neki végkielégítésül.

Fizetésemelések.

A képviselőtestület Papp Zoltán segédjegyzőnek 250 korona drágasági pótlékot szavazott meg és Kasza Márton községi íttő fizetését 30 koronára, Harsányi Gusztáv végrehajtó napidíját 2 koronára és Szirom Erzsébet takarítónő évi fizetését 225 koronára emelte fel.

Kisebb ügyek.

A hordójelző kirendeltség részére a képviselőtestület a községi háza udvarán iroda és raktárhelyiséget épített, melynek költségeit a vármegyei alapból fogja kölcsönvenni.

Az ismétlődő iskolai tanítók hitoktatói díját miután azt a miniszter nem anományozta, a költségvetésbe rendelte felvenni a képviselőtestület.

Több kisebb ügy tárgyalása után az ülés véget ért.

Kolera Czibakházán.

Riasztó hír döbbsentette meg Czibakháza községi lakosságát, hogy kolera van Czibakházán.

Szabó József 64 éves czibakházi lakos december 3-án kolera-gyanus tünetek között megbetegedett.

Az orvosok alapos és gondos vizsgálat után konstataáltak, miszerint Szabó József kolera beteg.

A legnagyobb óvintézkedések után értesítették dr. Nagy Ottó főszolgabírókat és dr. Lenk Gusztáv vármegyei főorvosot, akik azonnal kimentek Czibakházára és intézkedtek a legmesszebb menő óvintézkedésekről.

A szomszédos községek előjáróságainak szigorú rendeletet adott ki a főszolgabíró arra nézve, hogy tekintettel a czibakházi kolera esetre, az oda való utazás, amennyire csak lehet, kerülendő legyen.

Rettenetes kinok között szenvedett másfél napig Szabó József, míg végre megszabadította az élettől a fekete halál.

A temető egyik különített helyére oltott méz közé temették a lysoformos lepedők közé burkolt szerencsétlen Szabó Józsefet. A községi előjáróság mindent elkövetett, hogy az esetleges kolera megújulásának gátat vessen, másrészt pedig, hogy a megijedt czibakházi népet megnyugtassa.

Állítólag Tiszakürtől vitte be Szabó József Czibakházára a kolera, ahol kotrógépnel dolgozott, de értesülésünk szerint Tiszakürtön semmiféle gyanus eset nem fordult elő.

Ugy Czibakháza, mint környéke nyugodt, biznak erősen, hogy az epidémia nem fog terjedni.

Lapunkhoz a

Képes Világlapot

mellékeljük állandó szépirodalmi mellékletül. Tesszük ezen újabb áldozatot előfizetőink és lapunk barátjai érdekében abban a reményben, hogy lapunkat, a mely teljes odaadással a köz javát szolgálja, fokozottabb támogatásban részesítse.

Lapunk, mint eddig, a jövőben is bő és tartalmas tudósításokat közöl minden közérdekű dologokról. — A Képes Világlapot pedig teljesen díjtalanul adjuk lapunk minden előfizetőjének.

Azok, akik 1912. évi január hó 1-től lapunk előfizetőinek sorába beépni óhajtanak, lapunkat a Képes Világlap melléklettel december hó 1-től teljesen ingyen kapják.

A szerkesztőség és kiadóhivatala

Hajnali-hasadtával utra keltek masnap,
Bucsut-mondva végkép a süllyi pusztának.
Gyorsan haladtak a szöke Tisza felé,
Csak úgy tájékoztak a lovak is belé.

Egyhamar elérték a nagy szöke Tiszát,
Ahol csak a kompon lehetett menni át.
Át is mentek tüstént azon odaérve,
Egyenes ut vitt be Tisza-roff helységbe.

Már ismét közel volt, hogy a nap leáldoz,
Bementek azért egy jó paraszt-gazdához,
S alázattal kérték: «Lenne olyan szives
Adni éjji-szállást, kinn — ugymond — már hives.»

Jószivű gazda volt akihez betértek,
Mert ott éjji-szállást nem hiába kértek.
Adott az örömet, hogyne adott volna!
Volt nagy lakóháza s tágas istállója.

Meg is vendégelte Őket illő módon,
Jó szokás szerint, mely régi, magyar, ódon,
Jólesett nekik az izes, magyar éték,
S az estebéd után hosszasan beszéltek...

Kérdezte a gazda: «Vajjon merre járnak?
Mely részébe mennek a roffi határnak?
Mi dolguk van ottan?» Így kérdezte őket,
S ellátta kérdéssel a most érkezöket.

Amely kérdésekre Radits István felett,
Ezalatt az idő mult is, fogyott is s telt,
Elmondta, hogy ők most tágas lakóhelynek
Keresnének pusztát, mit talán csak lelnek.

Kérdezte egyuttal: «Nem-e tudna itten
Oly pusztát, mely üres és lakója nincsen.
Ha tud, úgy mondja meg, hálát adunk érte.
A jó házi-gazdát ily szavakkal kérte.

Szöget ütött ez a jó gazda fejébe,
Mert hirtelenben nem jutott eszébe,
Az a puszta, melyet ajánlani akart,
S míg felehetett rá fején sokat vakart.

De végre megszözlalt: «Meg van már mit nektek
Merek ajánlani — jámbor embereknek
Ha meg tetszik holnap meg is szállhatjátok,
Áldás van csak azon, sohasem volt átok.»

«Annak, mit ajánlok a neve: Tisza-beő,
Mint neve is mondja a határa nagy s bő.
Ezt a pusztát bátran ajánlani merem,
Ugy szélét, mint hosszát egyformán ismerem.»

Nagyon megörültek ők mindnyájan erre,
És mivel az álom nehezült a szemre,
Nemsokára, mikor éjfélt vert az óra,
Lepihentek lassan csendes nyugovóra.

S mikor a hajnali-harang másnap reggel
Megszözlalt, fenn voltak s lovak a nyereggel
Ott álltak délcegen a tágas udvaron,
Mégbámulta őket a «Hattyu» is nagyon.

Szépen megköszönték a jó vendéglátást,
Legfőképen pedig a szives tanácslátást,
S mire a harangszó elnémult, már messze
Elementek Tisza-beő pusztáját keresve.

Jó lovaglás után megérkeztek Beőre.
Igaz, hogy csurom-víz volt a lovak bőre,
Nem törődtek azzal csak, hogy megtalálták,
Lesz idő pihenni mindig ezt gondolták.

És midőn magukat itt jól kipihenték,
Lovaikat ismét újra fel nyergelték,
Elementek megnézni, azt a pusztát, melyet
Ajánlottak neki ott a Tisza mellett.

Szélteben, hosszában megjárták határit,
Elgondolva, hogy ők megélnének már itt.
Jó lesz e hely, jó lesz, tovább nem is mennek,
Talán máshol még ily' jó helyet sem lelnek.

Radits István uram, amint ezt megtudta,
Hogy hű társainak megtetszett a puszta,
Leszállott lováról, nyergénél motozott,
Karókat vett elő, mit magával hozott.

Utána a lóról mindnyájan leszálltak.
Követve példáját: hű cimborák s társak,
S hallgatagon nézték, csak a ló prüszszentett,
Mikor Radits István így törte a csendet:

«Ugy látom barátim e hely nektek tetszik.
Én is úgy vélekszem, hogy rossz sors nem lesz itt,
Azért ezt a helyet szálljuk meg, ha, mint én,
Ti is akarjátok velen: együtt szintén.

«De hogy az a puszta nehogy másé legyen.
Im ezen karókat a földbe leverem,
Nehogy még valaki, aki erre járva,
Letelepédjék e tágas, szép pusztára.»

Alkonyatkor.

*Homály borult le kis szobámra,
Sejtelmes, őszi alkonyat,
Benn álmodozva most is látom
Felejthetetlen arcodat.*

*Még most is látom szép szemedet,
Mely a váláskor könnyezett,
Még most is sirok Te utánnad,
Hisz' ugy szeretlek Tégedet!*

*Alig várom, hogy újra látva
Hozzád simuljak édesem.
Édes kis szived hadd dobogjon
Az én szerető keblemen.*

*Erőt merítve csókjaidból
Nem lesz oly nehéz küzdenem,
Hogy elérjük a várva-várt célt:
Hogy boldog légy én mellettem.*

*Amikor majd minden vidám lesz,
S mindig láthatom arcodat,
Nem lesz többé sivár, szomorú
Sejtelmes, őszi alkonyat.*

Mezey Sándor.

Hirek.

Kunszentmárton, december 10.

— **Református istenitisztelek.** Papp Lajos ref. körlelkész, ma délután 2 órakor a nagysiskolában istenitiszteleket tart.

— **Kinevezés.** Az igazságügyi miniszter Kiss Dezső szolnoki kir. törvényszéki joggyakornokot a kunszentmártoni kir. járásbíróvához jegyzővé nevezte ki.

— **Halálozás.** Pfeiffer József székesfővárosi számvizsgáló folyó hó 2-án 47 éves korában Budapesten elhunyt. Pfeiffer a 90-es években több évig volt Kunszentmártonban káplán és ittélte alatt kedves modorával és kiváló egyéniségével legkedveltebbé tette személyét. Mint pap nagytehetségű és kiváló szónok, mint ember vig kedélyével és szellemességével nélkülözhetetlené tette magát a társaságokban. Kiváló zenész is volt és a kunszentmártoniak előtt örökre felejthetetlen marad az ő zongora játéka. 1892-ben kilépett a papságtól, feleségül vette Kunszentmárton egyik legszebb özvegy asszonyát Balga Rózsát és felköltözött Budapestre és a fővárosnál kapott állást. A nagytehetségű és finom modoru ember gyorsan haladt előre, és 6 év leforgása alatt már számvizsgáló lett belőle. Temetése december 4-én ment végbe nagy részvét mellett, melyen jelen volt dr. Bárczy István Budapest polgármestere is, ki az elhunynak legjobb barátja volt. Pfeiffer József halála Kunszentmártonban mély és igaz részvényt keltett, mindenki sajnálja a tehetséges és nagyjövű ember hirtelen elhunytát, hiszen sok élvezetes órát szerzett ő a kunszentmártoni társaságoknak. Nem volt olyan év, hogy le nem jött volna közénk, legutóbb is husvétkor látogatta meg ismerőseit és jóbarátait. A család a következő gyászjelentést adta ki: „Özv. Pfeiffer Józsefné szül. Balga Rozália mint a megboldogult neje, Ilona, férj. Csiky Jánosné, Gizella és Rózsika mint gyermekei. özv. Balga Ignácné szül. Palásthy Erzébet mint anyósa, Pfeiffer Simon és Pál mint testvérei, Csiky János mint veje, ugy a maga mint az összes rokonok nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatják a felejthetetlen jó férj, illetve édes apa, testvér, após és rokon Pfeiffer József székesfővárosi számvizsgáló folyó hó 2-án este 7

órákor életének 47-ik a legboldogabb házasságának 20-ik évében rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogult drága halottunk földi maradványai folyó hó 4-én délután 3 órakor fognak a kerepesi uti temető halottas házában a református egyház szertartása szerint megáldatni és ugyanazon temetőben örök nyugalomra helyezni. Budapest, 1911. december 3-án. Áldás és béke poraira!

— **Választási hírek.** Amint értesülünk, a szolnoki választó-kerületben fellépett Sipos Orbán, kir. tapácso, 48-as és függetlenségi programmal. Így most már három jelölt küzd egymással: Sipos Orbán, dr. Nagy Uzor és Tali Ferenc.

— **Börtön vizsgálat.** Kövér János folyó hó 7-én, csütörtökön délelőtt tartotta meg szokásos évi járásbíróági börtön vizsgálatát. Mindent a legnagyobb rendben és tisztaságban talált.

— **Jegyző választás.** Karczagon nagy kortesiával folyt le a közigazgatási jegyző választás. Nyolc pályázó közül Péntek Józsefet választották meg, A választás eredménye nagy meglepetést okozott Karczagon.

— **Ovodások pásztorjátéka.** Alig van esztendő, amikor vagy az iskolások, vagy az ovodások ne rendeznének karácsonyi pásztorjátékot. Ez évben — mint halljuk — az ovodás gyermekeken a sor. Készülnek is nagyban, hogy a szent ünnepeket kellemessé, magasztosabbá tegyék. — Róza néni — az ovónő — már hetek óta fáradozik, hogy a kis apróságok ártatlan, kedves játékában nem csak a szülők, de a közönség is minél nagyobb örömet leljen. A kis csöppök játéka, beszédmodora, minden mozdulata valóban gyönyörködtető látvány lesz, a melyre már előre felhívjuk olvasóink figyelmét és érdeklődését.

— **Iparos ifjak mulatsága.** A kunszentmártoni iparos ifjak önképző egylete f. hó 26-án, karácsony másodnapján műkedvelői előadással kapcsolatban zártkörű táncmulatságot tart a Körös Szállóda nagy termében. — A „Vereshaju“ kitűnő népszínművet mutatja be ezuttal a 22 tagból alakult műkedvelő társaság és amint már az eddigi próbák mutatják, teljes sikerrel. Az ifjuság ezen mulatságára a meghívók a jövő héten lesznek kibocsájtva.

— **Állami polgári fiúiskola Szolnokon.** A közoktatásiügyi miniszter a szolnokiaknak megígérte, hogy a fennálló társulati polgári iskolát állami kezelésbe az 1912—13. tanév kezdetével átveszi, ha a város vagy a polgári iskolát fenntartó egyesület egy teljesen megfelelő iskolaépületet emel. Az épület költségeihez az állam is hozzájárulna. Az ezen hozzájáruláshoz s az állami kezelésbe való átvételhez szükséges összeget a miniszter az 1912 évi állami költségvetésbe már be is állította. A polgári iskolai egyesület most azzal a kérelemmel fordult Szolnok város képviselőtestületéhez, hogy a polgári iskolai épület megépíthetése céljából 800 négyszögöl telket, bocsásson az egyesület rendelkezésére. Hihető, hogy a képviselőtestület ettől a csekély áldozattól nem fog elzárkózni s így a jövő tanévtől kezdődőleg már állami polgári fiúiskolája lesz Szolnoknak.

— **Közbirtokossági határozatok.** A belügyminiszter kimondotta, hogy a községi képviselőtestületeknek azok a határozatai, melyeket a közbirtokosságok képviselőtestületében az 1894 évi XII. t.-c. 10. §-ában megjelölt hatáskör alapján hoznak, nem igényelnek felsőbb jóváhagyást, a törvényhatóságok ezeknek a határozatoknak a felülbírlására jogosítva nincsenek.

— **Szőlőművelés tanfolyam.** Zsám-békon a jövő évi február 15-én szőlőművelés részére állami tanfolyam nyílik meg, a mely tíz hónapon keresztül, a jövő évi december hó 15. napjáig tart. Célja ennek a tanfolyamnak szőlőművelési és pinckekezelési szakmunkások gyakorlati kiképzése. Pályázhatnak, akik 1) ép, egészséges, külső munkára alkalmas testalkattal bírnak, 2) kifogástalan erkölcsi magaviseletűek, 3) 16 életévüket betöltötték és 4) kötelezik magukat, hogy a tanfolyamot annak befejezése előtt el nem hagyják. Előnyben részesülnek, akik szőlőműveléssel már foglalkoztak, kádár iparhoz értenek s katonai kötelezettségüknek már eleget tettek. A tanulómunkások a tanfolyam tartama alatt havi 36 korona bért és lakást kapnak. A kérvényeket, melyek okmányolándók, a földművelésügyi miniszterhez címezve december 32-ikéig a zsám-béki állami szőlőművelés tanfolyam vezetőségénél kell beadni.

— **Öngyilkosság a mézes hetekben.** Tehetős gazdaember volt Tiszainokán V. Nagy Sándor. Alig egy hónappal ezelőtt nősült meg, elvett egy fiatal öcsödi özvegyasszonyt. F. hó 4-ére virradóra felakasztotta magát. Mire észrevették és levágták, már meghalt.

— **Idegen alattvalók kényszerbiztosítása.** Az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetén való biztosításáról szóló 1907. évi XIX. törvény cikk 5. §-a felhatalmazza a kereskedelmiügyi minisztert, hogy az oly államok alattvalóival szemben, melyekben a baleset biztosítás nincs rendezve, a törvény 3. §-ában említett biztosítási kötelezettséget a viszonosságra való tekintet nélkül is elrendelhesse. Ez alapon, arra való tekintettel, nehogy egyes, különösen határszéli vállalatok a biztosítás terhei alól való szabadulás és az egyenlőtlen verseny céljából, kizárólag külföldi munkásokat alkalmazhassanak, a balesetbiztosítási kötelezettséget a Magyarország területén alkalmazásban álló román, szerb és bolgár alattvalókra nézve a miniszter még az 1908. évben kiterjesztette. Mint-hogy azonban a hazai üzemekben, amint a gyakorlati tapasztalatok igazolják, török és montenegrói alattvalók is alkalmazást nyernek, a baleset biztosítási kötelezettséget a miniszter most a Magyarország területén alkalmazásban álló török és montenegrói alattvalókra is kiterjesztette.

A budapesti gyógyforrásokból fakadó **Ferencz József-keserűviz** már kis adagokban használva is nehézség nélkül, biztosan, hashajtólag hat. A Ferencz József-víz ellentétben a legtöbb vásári módon feldicsért, külsőleg nagyon tetszetős, de sokszorosan túlfizetett hashajtó készítményekkel, sem a belek nyákhártyáját nem igazgatja, sem rosszullétet, hányást, kólikát, vese vagy idegizgalmat nem okoz. — **Kapható gyógytárakban és fűszerkereskedésekben.** A Sztéküldési-Igazgatóság Budapesten.

— **Felakasztotta magát.** S. Szücs János 68 éves jómódu kunszentmártoni ember csütörtök reggel a kamra mestergerendájára felakasztotta magát. Állítólag gyógyíthatatlan betegsége kergette a halálba.

— **Haro a korosmában.** Szelevényen véres verekedés volt a napokban. A Tiszán dolgozó kotróhajó munkásai mulatni mentek egy korosmába, ahol már mulatozóakra találtak. Rövid beszélgetés után csakhamar parázs verekedés támadt, amelyből Herczeg Máttyás került ki sebesülten. Herczeget baltával úgy összeverték a durva hajósok, hogy most életveszélyes sebekkel fekszik lakásán. — Felépüléséhez kevés a remény.

Az orvosok lakbére. A köz-igazgatási bíróság kimondotta, hogy a köz-ségi és körorvosok részére az 1898. évi t.-c. alapján a községek által fizetendő lakbér, tekintet nélkül az ezen lakberek megállapítására vonatkozó képviselőtestületi határozatok jogerősségének időpontjára, a törvény életbelépésének időpontjától, 1908. évi november hó 1. napjától jár. A községek állapíthattak meg különféle összegeket lakbér címén, az is előfordulhat, hogy a lakbér megállapítása tárgyában hozott határozat még csak ezután lesz jogerős, de az kétségtelen, hogy a jogerősen megállapított lakbér a községi és körorvosok részére mindig az 1908. évi november hó 1. napjától fogva folyósítandó. Azok a községek, a melyek a lakbért egy későbbi időponttól kezdve folyósították, az orvosok kívánságára a lakbér kiegészítésére szoríthatók.

Lövöldözés. Pénteken éjjel valószínűleg valamelyik hazatérő jövedvü vadász lövöldözgetni kezdett a levegőbe a község központján. A rendbiztos ur valószínűleg nem hallotta. Figyelmeztetjük az illetőt, hogy a lakosságot ok nélkül rémitgetni a törvény értelmében — tilos.

Sertésorbánc. Öcsödön a sertésorbánc szörványosan fellépett.

Fogorvos. Dr. Kovács J. jó hírnevű fogorvos, amint már egyik számunkban jeleztük is, hamarosan községünkbe érkezik. Műterme a Körös-Szállodában lesz.

Kivonat az anyakönyvből. Kunszentmártonban 1911. december hó 2—9-ig születtek: Sipos Mária, Kuna Piroška, Gulyás Ferenc, K. Tóth János, Molnár K. Miklós. — **Házasságkötés nem volt.** — **Elhaltak:** Özv. Fazekas Györgyné P. Kovács Ilona 77 éves, özv. H. Fehér Jánosné Imre Anna 81, Szaszko János 65, Birgés András 76, S. Szücs János 68 éves.

Karácsonyfák

és karácsonyfa díszek,

szaloncukorkák, friss füge, datolya, narancs, maróni és malaga, mindenféle

fűszer-árak

mindenkor a legolcsóbban szerezhetők be

Molnár János

csemege és fűszerüzletében,
Kunszentmárton.

Egy keveset használt

4 lóerős járgány eladó

Enyedi Károlynál Tiszakürtön.

Kitűnő hangu, gyönyörű kiállítású

hárfa

olcsón (200 koronáért) eladó az ovodában.

A vevő ingyen nyerhet bevezető-oktatást a hárfa-játszásban.

Jó forgalmu

szén, só, mész, petróleum, homok és tüzfakereskedés, nagyban és kicsinybeni eladásra berendezve, betegség miatt eladó. Esetleg a házban fűszer-üzlet is nyitható. Bővebbet a kiadóhivatalban

Legujabb, legszebb és legolcsóbb

női-, férfi-, leány- és fiu

télikabátok,

férfi- és gyermek-

öltönyök, cipők, kalapok és sapkák.

Nagy karácsonyi játékkiállítás

Herz Sándor

divatáru üzletében

Kunszentmárton, piactér, Kádár-ház.

Értesítés.

AKI kevés pénzért kitűnő minőségű és szakszerűen készített **agyagkályhát** akar venni, az forduljon **Tóth András**hoz, az állam által teljesen kiképzett agyagkályha készítőhöz, aki a legnagyobb szak- ismerettel készít mindennemű

kályhákat

az ország más vidékéről hozott agyagból, nem pedig helybeli sárgaföldből.

Az általam készített kályhák t. vevőim kívánsága szerint lehetnek oszloposak, párkányosak, diaboló, vagy ótsarkuak. A tüszekrényre ket samott téglából készítem, fa, kőszén, vagy kokszt tüzelésre.

Az összeállításnál a csempéket hajszál fugokra csiszolom. Készítményeim kiválósága és versenyképesége mellett az is tanuskodik, hogy az állami agyagipari szakiskola elvégzése után mint előmunkás dolgoztam Budapesten a világhírű Zsolnai-féle és Grübel-féle gyárakban

Kívánatra készítményeim csempéit készítséggel mutatom be megtekintés végett vétel kényszer nélkül.

Tisztelettel
Tóth András
kályhás.

Új cipész üzlet.

Alulírott tisztelettel értesítem Kunszentmárton nagyérdemű közönségét, hogy helyben, **Weisz Ignác Mátyás-király-utoai házában** (polgári iskola mellett) egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

cipész üzletet

létesítettem. Amidőn erről a mélyen tisztelt közönséget értesítem, — **kifogástalan, tartós, jó és olcsó** cipőim előállításáról kezeskedem. Kérem a n. é. közönség szíves támogatását.

Tisztelettel
Szanda Antal
cipész.

Két darab

vassin eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

17167—1911. P.

Hirdetmény.

A szolnoki kir. törvényszék köz- hírré teszi, hogy a Szolnok—Cson- grád—Tisza balparti ármentesítő társu- lat kisajátítónak, Tiszaföldvár, Czibak- háza, illetve Nagyrév községek határá- ban töltéserősítés céljaira kisajátítandó ingatlanok kártalanítási összegének meg- állapítása iránt folyamatba tett ügyé- ben az egyeztetési eljárásra, ennek nem sikerülte esetén az ingatlanoknak esetleg foganatosítandó bírói megbecs- lésére határnapul

Tiszaföldvár községre

névezve 1911 december 12. napjának dél- előtt 9 óráját,

Czibakháza községre

névezve 1911 december 13. napjának dél- előtt 10 óráját,

Nagyrév községre

névezve 1911 december 14. napjának dél- előtt 11 óráját az illető községek házá- hoz kitűzte.

Felhivatnak tehát az összes érde- kelt tulajdonosok és tkvi érdekeltek, hogy a fenti határnapon annyival is in- kább megjelenjenek, mert netaláni el- maradásuk sem a főtartagyalás meg- tartását, sem az érdemleges határozat meghozatalát nem gátolja, igazolásnak pedig sem az egyéni külön értesítés elmaradása, sem a tárgyalásról való el- maradás miatt helye nincs.

Szolnok, 1911 november 17.

Dr. Hegedüs Ernő
jegyző.

özv. Csúcs Sándorné

örököseinek

Szelevényen, közvetlen a falu alatt

55 hold földje

egészben vagy részletekben is eladó. Értekezhetni lehet Kunszentmártonban Kovács S. Józsefnél; Szentesen Varga Benjámint ref. egyházi gondnoknál.

MILLIÓK

hasznájják

Köhögés

rekedtség, hurut, elnyálkásodás és és számarköhögés ellen a

KAISER-féle

Mell-karamellákat

a Három fenyő védjeggyel.

6050 köszönő- és hálalevél magánosoktól és orvosoktól.

A legkülönlegesebb, legízletesebb bonbonok.

Csomagonként 20 és 40 fillér.

Dobozonként 60 fillérért kapható:

Lukács Andor

gyógyszertárában, piactér.

Cserépkályhákat mélyen leszállított árak mellett csak Bozsik Kálmán cserépkályha és majolika edénykészítőnél lehet beszerezni. A legszebb kiállítás és kitűnő fűtőképességért kezeskedem. — Jó munka és versenyképességért számos arany és ezüst éremmel kitüntetve. :: **Bozsik Kálmán,** cserépkályha és majolika edénykészítő Kályháim vételkötelezettség nélkül megtekinthetők. **Kunszentmárton, Kerületiház-utca 49. szám.**

KÖHÖGÉS

rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **Réthy-féle pemetefü-cukorkáknál!**

Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és határozottan **RÉTHY-félét** kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

Az eredetinek minden egyes darabján rajta van a **RÉTHY** név.
1 doboz 60 fillér. Mindenütt kapható.

A tiszazugi közönség figyelmébe!

MÉSZÁROS PÁL csépai vendéglős értesíti a közönséget, hogy **vendéglőjét** áthelyezte **a Kárpáti-féle házba**, hol **szép vendéglőhelyiség, jó ételek és italok, vendégszobák**, állanak az utazó közönség rendelkezésére. Nagy **istálló** is van.

Kukorica

kisebb-nagyobb mennyiségben kapható **Ferenczy János** bórkereskedőnél Kunszentmártonban.

Jókarban lévő, sárhányós

féderes cséza-kocsit

keres megvételre

Enyedi Károly,
Tiszakürt.

WOLF DEZSŐ
KÖNYVNYOMDÁJA
KUNSZENTMÁRTON.

MINDENMEMŰ
ÜZLETI LEVÉLPAPIROK,
BORITÉKOK, SZÁMLÁK,
MEMORANDUMOK
BÁLI ÉS LAKODALMI
MEGHIVÓK,
NÉVJEGYEK, ELJEGYZÉSI
ÉRTESÍTÉSEK
LEGOLCSÓBB ÁRON KÉSZÜLNEK

WOLF DEZSŐ
KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
KUNSZENTMÁRTON.
IZLÉSES MUNKA. ◊ GYORS SZÁLLÍTÁS.

Pénz.

Felhívjuk a földbirtokos urak szíves figyelmét **4 és 4 1/2 százalékos**

alapkamatu törlesztéses kölcsönre, mi földbirtokra igen kedvező feltétellekkel és fizetési módokkal lesz engedélyezve, **régebbi drágább kamatu** kölcsönöket átcserejlük, contentálunk bélyegmentesen törlesztéses kölcsönre.

Felvilágosítást díjmentesen adunk.

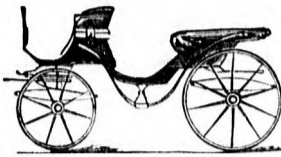
Trencsényi és Heller

központi jelzálogbank és váltóüzlet,
SZOLNOK, közvetlen a személypályaudvar közelében.

Fixfizetés

és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. — Havonként elérhető jövedelem 300—600 korona.

Hecht bankház részvénytársaság
Budapest, Ferenciek-tere 6.

Karsai Ferenc

kovács mester

Kunszentmárton, régi posta-utca

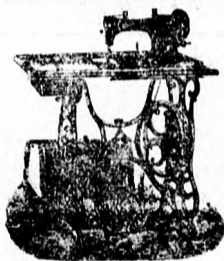
Készít minden fajtájú hintókat és féderes kocsikat.

Több évi, nagyobb kocsigyárakban szerzett, tapasztalatai folytán ajánlja magát uraságok és magánosok figyelmébe.

JAVÍTÁSOKAT elfogad.

Ugyszintén elvállal mindentféle gazdasági szerszámok készítését is.

Hívásra bárhol megjelen.

HAZUG

hirdetésekre ne hallgasson, mint mélyen leszállított árak és más egyéb hazugságok, mert mindenki tudja, hogy a legjobb

varrógépek és kerékpárok

legolcsóbb árban

Ország Lipót

kizárólagos varrógép és kerékpár raktárban szerezhetők be

KUNSZENTMÁRTON, (Vasut-utca, az ipartestülettel szemben, 6 évi ótállás mellett. Kényelmes havi és heti részletfizeté

Plissirozások minden nagyságban készíttetnek.

CSÉPLŐKÉSZLETEK.

A legújabb rendszerű **benzin, nyersolaj- és gőzüzemű cséplőkészletek, malomberendezések és alkarészek,** mindennemű **mezőgazdasági gépeket** szállítunk, azoknak kifogástalan üzeméért a legmesszebb menő felelősséget elvállaljuk.

Malmok átalakítását, szak- **hengerek** rovatkolását elvállaljuk, ugyszint- **gazdasági gépek** gyors és megbízható javítását, **gőzkazán falrepedés** és egyéb bármily öntött és kovácsol tárgyak autogén-forrasztását. **Csereüzleteket előnyös feltételek mellett kötünk. Olcso árak és kedvező fizetési feltételek mellett.** Árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk

Egyben felhívjuk a földbirtokos urak figyelmét az általunk készített tízedes és százados mérlegekre, ugyszintén elvállaljuk bármilyen mérlegek javítását és újra hitelesítését.

Trencsényi és Heller

SZOLNOK,

malomépítész, gazdasági gép és mérleggyár.

DÉVAI JENŐ

órás, ékszerész, látszerész, varrógép és kerékpár nagy raktára
Kunszentmárton, piactér, a gyógyszertár mellett. Fióküzlet: Ócsöd, Békésmegye.

Bátorkodom szives figyelmét felhívni
üzletemben ujonnan bevezetett

kölcsön grammofon rendszerre.

Kölcsönzők egy tiszta hangu,
remek, világos tölgyfa szekrényű

„Riadó” grammofont 10 darab lemezzel

heti 1 korona 50 fillér
kölcsondíjért, olyként, hogy

egy év elteltével ingyen öné a
grammofon a 10 lemezzel együtt.

A lemezeknek fele egyszer hetenként cserélhetők

! Haladéktalanul kérjen !
megrendelési lapot.

Jegygyűrűk,
Menyasszonyi
ékszerek,
Mindenféle órák,
Valódi tajtékpipák
és szipkák,
Szemüvegek

orvosi rendeletre is.

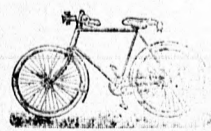

Kézi acytelin-lámpa drbjá 4 korona.

VARRÓGÉPEK

Kényelmes havi
vagy heti lefizetés

Kerékpárok Grammofonok

kényelmes heti vagy havi lefizetésre.

Tisztelettel

DÉVAI JENŐ.